

Aan: De bestuurders van de initiatiefgroep Referentie Grootboekschema en de leden van de stuurgroep Programma Standard Business Reporting

Van: Freek Arnoldus en Cor Franke

Betreft: Stand van zaken van het Initiatief Referentie Grootboekschema in 2013

Datum: 20 januari 2014

Afschrift aan: De overige leden van de initiatiefgroep RGS

1. Inleiding

Gedurende het afgelopen jaar is er met het initiatief Referentie Grootboekschema (RGS) substantiële voortgang geboekt. Experts van de bij het initiatief betrokken private en publieke organisaties hebben een versie 1.0 van het RGS opgeleverd, samen met een aantal andere producten. Dit geheel aan producten maakt het mogelijk om direct na de formele goedkeuring van deze producten door de bestuurders van de betrokken organisaties met de implementatie van het RGS te beginnen.

Dit memo is bedoeld om u breed over de voortgang van het initiatief RGS te informeren. Alvorens op de bereikte resultaten in te gaan, wordt in het kort de gehanteerde werkwijze behandeld en de relatie tussen het initiatief RGS en het programma SBR. In de laatste paragraaf van dit memo wordt de huidige stand van zaken, per januari 2014, beschreven, alsmede de plannen voor de komende maanden.

2. Gevolgde werkwijze in 2013

Op 7 september 2012 vond een bijeenkomst plaats in Grand Hotel Karel V in Utrecht waar het initiatief voor een Referentie Grootboekschema is besproken. In het najaar van 2012 zijn de conclusies en aanbevelingen uit die bijeenkomst door experts van marktpartijen en overheidsorganisaties vertaald in een werkplan.

Vervolgens zijn in februari 2013 op basis van het werkplan drie werkgroepen ingesteld, bestaande uit experts van enkele marktpartijen en overheidsorganisaties. Het betreft de volgende werkgroepen:

- *Werkgroep "in elkaar schuiven" van de huidige bestaande schema's;*
- *Werkgroep inventariseren/harmoniseren van de uitvraag financiële gegevens overheid/niet-overheid;*
- *Werkgroep beheer en implementatie.*

De generieke opdracht voor deze werkgroepen was om vooral de inhoudelijke aspecten van het initiatief concreet vorm en inhoud te geven. De specifieke opdracht voor de eerste werkgroep was om de mogelijkheid te onderzoeken om op basis van een beperkt aantal door marktpartijen gehanteerde grootboekrekening-schema's tot een RGS te komen en - als dat als praktisch uitvoerbaar zou worden ingeschat - vervolgens een dergelijk RGS te ontwikkelen. Aangezien voor deze opdracht specifieke kennis en ervaring vanuit de markt benodigd was, kwam de inzet bij deze werkgroep vooral vanuit enkele marktpartijen. Bij de tweede werkgroep, met als specifieke opdracht om de uitvraag van overheid en niet-overheid eenduidig in kaart te brengen, lag de nadruk bij de uitvragende partijen (overheid en banken). De laatste werkgroep, met als specifieke opdracht om voorstellen op te stellen voor het toekomstig beheer en implementatie van het RGS, was samengesteld uit een mix van experts van marktpartijen en overheid.

De begeleiding en de inhoudelijke aansturing van deze drie werkgroepen heeft plaatsgevonden via het zogenoemde breed expertoverleg RGS. Dit is een gremium dat feitelijk, weliswaar met een iets beperkter aantal deelnemers, een voortzetting is van de bijeenkomst op 7 september 2012 in Karel V in Utrecht. Aan dit breed expertoverleg RGS werd het afgelopen jaar deelgenomen door 20 à 25 experts van marktpartijen en overheid. Voorzitter van het breed expertoverleg RGS is Cor Franke en het secretariaat is belegd bij Freek Arnoldus. In 2013 is het breed expertoverleg drie maal bijeen geweest, daarnaast hebben er diverse bijeenkomsten van de werkgroepen plaatsgevonden.

De niet-bestuurlijke leden van de zogenoemde Initiatiefgroep (Belastingdienst, CBS, KvK en SBR) hebben tussentijds hun bestuurder geïnformeerd over de voortgang van het initiatief. Tevens is in mei 2013 een korte voortgangsrapportage ten behoeve van de Initiatiefgroep RGS opgesteld.

3. Relatie tussen het Programma SBR en het Initiatief RGS

Begin 2013 is een memo (gedateerd 7 februari 2013) opgesteld waarin de relatie tussen het programma Standard Business Reporting (SBR) en het initiatief RGS wordt beschreven. De inhoud van dit memo was van tevoren afgestemd met zowel het breed expertoverleg RGS als de bestuurders van de Initiatiefgroep.

In het memo wordt gesteld dat het RGS in feite niets meer of minder is dan een semantische standaard die van toepassing is in het (bedrijfsinterne) rapportagedomein en daarmee aansluit aan op het SBR programma, dat uitgaat van de Nederlandse Taxonomie (NT), die op haar beurt de standaard vormt voor de gegevens die de overheid met behulp van SBR uitvraagt. Die aansluiting tussen RGS en SBR maakt eenduidige en daardoor “geautomatiseerde” vertaling van de gegevens uit het grootboek naar SBR rapportages mogelijk.

Het standaardiseren van processen en techniek rond rapportages maakt in de huidige opzet geen deel uit van het RGS initiatief, in tegenstelling tot bij het SBR-programma. In het RGS werkplan is op dit punt expliciet als randvoorwaarde opgenomen dat het RGS systeem- en techniekonafhankelijk is.

De conclusie van het memo is dat het SBR-programma en het RGS-initiatief complementair zijn. In het verlengde daarvan geeft het memo aan dat bij volgende stappen in het RGS initiatief mogelijk nieuwe raakvlakken met SBR zullen ontstaan.

Tijdens twee bijeenkomsten van het SBR-platform in 2013 zijn presentaties gegeven over het RGS-initiatief. Het uitgangspunt voor beide presentaties was de visie zoals verwoord in voornoemd memo van 7 februari 2013.

Tijdens het SBR-Beraad van 6 november 2013 is door Gosse van der Veen (toenmalig DG CBS en mede- initiatiefnemer van het RGS) een toelichting gegeven op de stand van zaken, in het bijzonder de bereikte resultaten, van het RGS-initiatief. Daarbij gaf Gosse aan dat de bij het initiatief gehanteerde (operationele) werkwijze erg effectief is gebleken en voorlopig vastgehouden moet worden. Verder gaf hij aan dat de ontwikkeling van het RGS en die van SBR voorshands parallel zouden moeten plaatsvinden. De reactie van het Beraad op deze beide punten was positief. Het SBR-beraad besloot dat het RGS-initiatief een vast agendapunt zal zijn en dat het RGS zal worden meegenomen in de roadmap (*‘stip aan de horizon’*) voor SBR. Deze twee besluiten van het Beraad zijn teruggekoppeld aan de deelnemers aan het breed expertoverleg RGS van 18 december 2013; daar is instemmend op gereageerd.

4. De RGS-producten die in 2013 zijn opgeleverd

Op basis van het werkplan hebben de drie RGS-werkgroepen vanaf begin 2013 met professionaliteit en grote inzet voortvarend vorm en inhoud gegeven aan het ontwikkelen van het RGS. Die inspanningen hebben er in geresulteerd dat op 18 december 2013 versie 1.0 van het RGS unaniem is vastgesteld door de experts die bij het RGS-initiatief betrokken zijn. Ook is er tijdens de laatste twee bijeenkomsten van het breed expertoverleg RGS (23 september en 18 december 2013) met een aantal aanvullende voorstellen ingestemd. Dit waren voorstellen met betrekking tot de implementatie en het beheer van het RGS.

Concreet zijn de volgende producten in 2013 door de werkgroepen ontwikkeld en opgeleverd en vervolgens door het breed expertoverleg RGS vastgesteld:

- Het voorstel voor het beheer van het Referentie Grootboekschema (4 september 2013);
- Het voorstel met betrekking tot het licentievrijgebruik Referentie Grootboekschema (6 september 2013);
- Het voorstel voor de Implementatie van het referentie grootboekschema (9 december 2013);
- Het voorstel voor de inrichting van een Tijdelijke werkorganisatie implementatie RGS (9 december 2013);
- Versie 1.0 van het Referentie Grootboekschema (18 december 2013).

Met de oplevering van deze inmiddels door de experts geaccordeerde producten, met versie 1.0 van het RGS als belangrijkste product, is de ontwikkeling van het RGS feitelijk afgerond en kan, na formele instemming van de bestuurders van de bij het RGS betrokken (private en publieke) organisaties met deze versie, de daadwerkelijke implementatie van het RGS van start gaan.

In de volgende subparagrafen zijn de hiervoor genoemde producten op hoofdlijnen beschreven.

4.1 Het voorstel voor het beheer van het Referentie Grootboekschema

Op basis van het werkplan RGS is door de werkgroep beheer en implementatie een voorstel opgeleverd waarin de inhoudelijke en de organisatorische uitgangspunten voor het beheer van het RGS staan beschreven. Tevens bevat het voorstel een advies voor het inrichten van dat beheer.

Een belangrijk inhoudelijk uitgangspunt is, dat het uitdrukkelijk de bedoeling is om het RGS als open standaard te positioneren, in die zin dat het gebruik ervan vrij en kosteloos is. Iets vergelijkbaars geldt voor het proces van (door)ontwikkeling van de standaard; dat dient een open proces te zijn waarin alle betrokkenen kunnen participeren. Daarnaast zullen de partijen die participeren in de (door)ontwikkeling van de standaard zich expliciet moeten committeren aan de uitkomsten van het (door)ontwikkelproces.

Het belangrijkste organisatorische uitgangspunt bij de keuze voor een organisatie die het beheer van de RGS-standaard voor zijn rekening neemt, is dat deze organisatie ten ene male neutraal is. Dat betekent dat deze organisatie de belangen van de betrokken partijen zorgvuldig weegt en op basis van die weging tot keuzen komt. Voorts dient er een scheiding te zijn tussen enerzijds de dagelijkse werkzaamheden rond het beheer (de uitvoerdersrol) en anderzijds de besturing van die werkzaamheden (de opdrachtgeversrol). Als derde organisatorisch uitgangspunt geldt dat de samenstelling van het orgaan dat als opdrachtgever voor de beheerorganisatie fungeert ruimte moet bieden aan alle partijen die bij de ontwikkeling en/of de implementatie van het initiatief betrokken zijn. In voorkomende gevallen zal sprake zijn van vertegenwoordiging door koepelorganisaties.

In het voorstel wordt een aantal concrete opties voor het beheer behandeld. Vervolgens zijn deze opties op basis van een aantal criteria, zoals uitvoerbaarheid, draagvlak en benodigde expertise voor het beheer, gewogen. Die afweging heeft geleid tot het voorstel om voorshands te kiezen voor het onderbrengen van het beheer bij NEN, in de vorm van een NTA¹. De looptijd daarvan is drie jaar. Na afloop van deze looptijd kunnen partijen bezien of het wenselijk is het beheer door NEN voort te zetten of (opnieuw) de optie van onderbrengen bij het Centrum voor Standaarden (Logius) te onderzoeken.

Na vaststelling van dit voorstel door het breed expertoverleg RGS van 23 september 2013 is dit voorstel voor reactie voorgelegd aan de bestuurders van de private en publieke organisaties die betrokken zijn bij het RGS-initiatief. Die hebben unaniem met dit voorstel ingestemd.

4.2 Voorstel met betrekking tot het licentievrijgebruik Referentie Grootboekschema

Het RGS initiatief wordt gekenmerkt door een publiek-private samenwerking waarbij partijen op vrijwillige basis hun kennis inbrengen bij de ontwikkeling en (op termijn) het beheer van de RGS standaard. Uitgangspunt bij de ontwikkeling en beheer van deze standaard is dat deze vrij is - en blijft - van licentiekosten voor het gebruik van de standaard. Om het vrije gebruik zonder beperking te borgen is door de deelnemers aan het initiatief besloten de resultaten van de werkzaamheden expliciet onder een licentiemodel te brengen zodat aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Na weging van twee voor het RGS-initiatief in aanmerking komende licentiemodellen is voorgesteld om het licentiemodel Creative Commons Zero (CC0) te gaan toepassen. Strikt genomen is de Creative Commons Zero variant geen licentie, maar een document waarmee de deelnemers aan kunnen geven dat zij afstand van alle auteursrechten doen of dat het om een werk gaat waar geen auteursrecht (meer) op rust. Een bekrachtiger van het document erkent en verklaart ook dat Creative Commons geen partij is bij dit document en dat op haar geen enkele verplichting of plicht rust met betrekking tot deze CC0-verklaring of het gebruik van het werk, in dit geval de RGS standaard.

¹ Een Nederlandse Technische Afspraak (NTA) is een door NEN begeleid standaardisatietraject en kan tot stand komen op basis van een meerderheidsstandpunt van deelnemende partijen. De NTA is een aanbeveling (zoals een Code of Good Practice). Net als bij een NEN-norm wordt de juridische status van een NTA bepaald door het gebruik.

De Nederlandse overheid kiest bij de ontwikkeling en beheer van standaarden veelal CCO , welke optie een goede bescherming biedt aan alle huidige en toekomstige gebruikers van een standaard.

Net als het geval was met het hiervoor genoemde voorstel met betrekking tot het beheer van de RGS standaard, is ook het voorstel omtrent het licentievrijgebruik RGS, na accordering door het breed expertoverleg van 23 september 2013, voorgelegd aan de bestuurders van de bij het initiatief betrokken organisaties. Dat resulteerde er in dat ook op bestuurlijke niveau van de betrokken organisaties met dit voorstel is ingestemd.

4.3 Voorstel voor de Implementatie van het referentie grootboekschema

Voor de implementatie van het RGS is door leden van de werkgroep beheer en implementatie een voorstel opgesteld dat in twee fasen aan het breed expertoverleg RGS ter goedkeuring is voorgelegd. Op 18 december 2013 heeft het breed expertoverleg unaniem met de laatste versie van het voorstel (gedateerd 9 december 2013) ingestemd. Op hoofdlijnen komt dit voorstel op het volgende neer:

- De implementatie van het RGS moet primair gericht zijn op de vertaling van het rekeningschema dat wordt gehanteerd voor de onderneming (al dan niet door een dienstverlener) naar het RGS en de "rapportage formats" van de uitvragende partijen moeten ook op dat RGS gebaseerd zijn;
- Aangezien bijna alle mkb-ondernemingen het inrichten en voeren van een grootboekadministratie overlaten aan een specialistische dienstverlener, dient de implementatie zich te richten op het gebruik van het schema door deze dienstverleners;
- De kern van de implementatie bestaat er uit dat de overheid en de banken het RGS als uitgangspunt gebruiken bij de inrichting van hun rapportages. Daarbij is het van cruciaal belang dat de standaard feitelijk door marktpartijen (en dus niet door de overheid) is ontwikkeld;
- Het is van belang dat de overheid en banken ruim van te voren aangeven welke rapportages zij op welk moment gaan baseren op het RGS. Daarbij dient rekening te worden gehouden met releaseschema's en investeringscycli;
- Direct na het vaststellen van versie 1.0 van het RGS en de vaststelling van de implementatiewijze zal een informatiestroom naar de direct betrokken partijen moeten worden georganiseerd. Naast verstrekken van informatie is het ook van belang dat zij informatie kunnen ophalen wanneer zij dat nodig hebben;
- Het moet voor ondernemingen en hun dienstverleners helder zijn wat de eisen zijn die de overheid en de banken stellen aan de rapportages die zij moeten leveren, de beschrijving van de gegevenselementen die in de rapportages voorkomen in relatie tot het RGS, de logische en technische definitie van de berichten en de message implementation guideline(s);
- Er zal een voorziening moeten worden ingericht met betrekking tot de implementatieondersteuning. Ook zal er gedurende (een deel van) de implementatie-periode een achtervang beschikbaar moeten zijn;
- Er zal een voorziening moeten komen om de ervaringen van gebruikers te melden en te kunnen delen. Verder is het nodig dat bij de helpdesk RGS capaciteit beschikbaar is om de ervaringen daadwerkelijk te verwerken, incl. de afhandeling van de melding aan de betreffende gebruiker;
- De bestuurlijke aansturing van de beheerorganisatie komt te liggen bij vertegenwoordigers van private en publieke organisaties. Tot er een formele beheerorganisatie zal zijn opgericht, is het voorstel om een voorlopige informele werkorganisatie in te richten, die is samengesteld uit drie tot vier deelnemers aan de brede expert-overleggen, die met instemming van hun bestuurder(s) een substantieel deel van hun werktijd kunnen inzetten. De eerste taak van deze tijdelijke werkorganisatie is het opstellen van een stappenplan voor de implementatie van het RGS.

Tijdens het ontwikkeltraject van dit implementatie-voorstel is, tegelijk met de twee eerder genoemde voorstellen voor het beheer van het RGS en het licentievrijgebruik van het RGS, een drietal vragen voorgelegd aan de bestuurders van de bij het RGS-initiatief betrokken organisaties. Eén van die vragen had betrekking op de wijze van implementeren, waarbij de geschetste mogelijkheden waren het eigenstandig te implementeren dan wel om de implementatie van het RGS te laten “meeliften” met soortgelijke initiatieven (zoals SBR). Uit de beantwoording van die vraag bleek dat er voor eigenstandig implementeren feitelijk geen draagvlak is. Uit vrijwel alle reacties bleek een voorkeur om de implementatie van het RGS te laten aansluiten bij het uitrollen van het SBR-programma, met de kanttekening dat dit voorlopig niet ten koste mag gaan van de huidige (succesvolle) aanpak en werkwijze van het RGS-initiatief.

4.4 Het voorstel voor de inrichting van een tijdelijke werkorganisatie implementatie RGS

Zodra het formele besluit is genomen om over te gaan op het implementeren van het RGS, zal vrijwel direct na dat besluit een aantal activiteiten in gang gezet moeten worden, in de allereerste plaats het opstellen van een stappenplan voor implementatie. Aangezien het nog enige tijd zal vergen voor er een formele werkorganisatie zal zijn opgericht, verdient het sterke aanbeveling om een tijdelijke werkorganisatie in te richten. Onder “tijdelijk” wordt hier de periode (van zes maanden) verstaan tot de formele beheerorganisatie RGS een feit is.

In dat kader is een voorstel opgesteld met betrekking tot een tijdelijke werkorganisatie en is dit voorstel aangeboden aan het breed expertoverleg RGS van 18 december 2013. Met dit voorstel is unaniem ingestemd, met in achtname van een kleine aanvulling met betrekking tot de verdeling van de eventueel te maken kosten.

Op hoofdlijnen komt dit voorstel op het volgende neer:

- Er zal sprake moeten zijn van een gezamenlijke, private/publieke, aanpak en besluitvorming. Daarbij zal door de tijdelijke werkorganisatie, al dan niet op ad hoc basis, een beroep gedaan blijven worden op experts van organisaties die bij het RGS-initiatief zijn aangesloten;
- De tijdelijke werkorganisatie is geen autonoom opererende eenheid, maar een organisatie die uitvoering zal geven aan in gezamenlijkheid genomen besluiten. Om dat te borgen wordt voorgesteld dat zo snel mogelijk:
 - een ‘Portefeuillehouder-RGS’ op bestuurlijk niveau wordt aangesteld (bestuurlijk trekker van het initiatief, tevens als zodanig deelnemer SBR-Beraad);
 - het huidige breed expertoverleg RGS wordt omgezet in een regulier ‘RGS-klankbord-overleg; de ‘Portefeuillehouder-RGS’ zal als voorzitter van dit overleg optreden;
- De taken van de tijdelijke werkorganisatie zijn voornamelijk faciliterend en coördinerend van aard;
- De tijdelijke werkorganisatie dient vooralsnog beperkt gehouden te worden tot maximaal vier personen. Daarbij is wel relevant dat deze personen met instemming van hun bestuurder(s) een substantieel deel van hun reguliere werktijd ten behoeve van de tijdelijke werkorganisatie kunnen inzetten.

Ten aanzien van de bemensing van de tijdelijke werkorganisatie dient nog het volgende te worden opgemerkt: Eind september 2013 is aan de bestuurders van organisaties die betrokken zijn bij het RGS-initiatief de vraag voorgelegd of men bereid was bij te dragen aan de implementatie van het RGS, in de vorm van beschikbaar te stellen menscapaciteit en/of financieel. Vrijwel alle bestuurders gaven daarop als reactie dat zij bereid zijn menscapaciteit beschikbaar te stellen. Een enkele bestuurder gaf aan dat het onder bepaalde voorwaarden mogelijk is om ook financieel bij te dragen. Dit heeft tijdens het breed expertoverleg RGS op 18 december jl. geleid tot het formuleren van de volgende conclusie: Out-of-pocket kosten zullen zo beperkt mogelijk moeten blijven, die zijn alleen aan de orde als het expertise of diensten betreft die binnen de groep van betrokken organisaties niet beschikbaar zijn. Primair betreffen de bijdragen aan de implementatie dus menscapaciteit. Voor eventuele onontkoombare out-of-pocketkosten zal op zo kort mogelijke termijn een verdeelmodel moeten worden ontwikkeld.

4.5 Versie 1.0 van het Referentie Grootboekschema

Er is, conform de aanbevelingen van de bijeenkomst van 7 september 2012 in Utrecht, bij de ontwikkeling van het RGS bewust voor gekozen om het RGS in de huidige fase te beperken tot alleen de kwantitatieve financiële grootboekrekeninggegevens. Dat betekent zeker niet dat uitbreiding van het RGS met gegevenselementen uit sub-administraties niet meer aan de orde zouden zijn. Eén van de gestelde randvoorwaarden bij het ontwikkelen van het RGS was namelijk om terdege rekening te houden met mogelijke vervolgstappen ten aanzien van sub-administraties. Aan die randvoorwaarde is met versie 1.0 van het RGS voldaan.

Tussen experts van private en publieke organisaties is voortvarend gewerkt aan het tot stand komen van versie 1.0 van het RGS. Kenmerkend daarbij was de iteratieve aanpak, waarbij enerzijds werd uitgegaan van de mogelijkheden om vanuit de financiële administraties te komen tot een RGS dat optimaal aansluit op de (geautomatiseerde) administratieve processen van ondernemers en intermediairs en anderzijds zo is ingericht dat het voldoende tegemoet komt aan de rapportageverplichtingen, in het bijzonder wat betreft de SBR-rapportages. Het met regelmaat uitwisselen en confronteren van de bevindingen en voorstellen vanuit de beide werkgroepen heeft geresulteerd in versie 1.0 van het RGS.

Het RGS bevat achtereenvolgens van alle opgenomen elementen (lees: (sub)grootboekrekeningen): 1. de omschrijving, 2. de referentiecode en 3. de eenduidige verwijzing naar de Nederlandse Taxonomie en de taxonomie van de banken.

De betreffende RGS-werkgroep heeft de verschillende conceptversies van het RGS steeds ter afstemming voorgelegd aan het breed expertoverleg RGS. Tijdens de bijeenkomst van dat breed expertoverleg op 18 december 2013 is de toen voorgelegde versie unaniem vastgesteld en is het besluit genomen om deze versie voor formele vaststelling als versie 1.0 voor te leggen aan de bestuurders van de organisaties die bij het initiatief zijn betrokken.

Met de oplevering van deze versie van het RGS is door de betrokken experts en dan vooral experts van de betreffende private organisaties een prestatie van formaat geleverd. Zonder de anderen te kort te doen, mag daarbij de naam van Harold Kinds (SRA) niet onvermeld blijven.

5. Huidige stand van zaken

Tijdens het breed expertoverleg RGS van 18 december 2013 is een aantal beslispunten geformuleerd die voor formele instemming zullen worden voorgelegd aan de bestuurders van de desbetreffende private en publieke organisaties. Het betreffen de volgende punten:

- A. De formele bevestiging van de vaststelling door experts op 18 december 2012 van v 1.0 van het RGS;
- B. De instemming met het voorstel voor de implementatie van het RGS;
- C. De instemming met het voorstel voor het inrichten van een tijdelijke werkorganisatie RGS;
- D. De instemming om ten behoeve van de implementatie menscapaciteit beschikbaar te stellen;
- E. De instemming met een (nog op te stellen) verdeelmodel m.b.t. onontkoombare out-of-pocket kosten;
- F. Informatie omtrent de stand van zaken wat betreft de mogelijkheid voor het verkrijgen van subsidie ten behoeve van de implementatie van het RGS;
- G. Het vaststellen van het eigenaarschap van de gegevenselementen van het RGS;
- H. De instemming om in gezamenlijkheid van privaat en publiek komend voorjaar een (start)conferentie te organiseren.

Het concept van deze notitie met deze beslispunten en de daarbij behorende aanbiedingsbrief voor de bestuurders is medio januari 2014 overeenkomstig de gemaakte afspraken op 18 december jl. voor reactie voorgelegd aan de deelnemers aan het breed expertoverleg.

Na de verwerking van de reacties van de leden van het breed expertoverleg zullen de genoemde beslispunten voor formele instemming worden voorgelegd aan de bestuurders van de desbetreffende private en publieke organisaties. Naar verwachting zullen de bestuurlijke reacties uiterlijke in de tweede helft van februari a.s. zijn ontvangen.

Afhankelijk van het resultaat van de reacties van de bestuurders zou dan met de daadwerkelijke implementatie kunnen worden gestart. Daarbij zal allereerst de tijdelijke werkorganisatie moeten worden ingericht en een bestuurlijk portefeuillehouder RGS worden aangezocht.

Naast het opstellen van een stappenplan voor de implementatie van het RGS, zal de tijdelijke werkorganisatie vrijwel direct een startconferentie, van één dagdeel, dienen voor te bereiden; gedacht wordt om deze conferentie in april 2014 te laten plaatsvinden. Centraal onderdeel van de conferentie zal zijn dat de bestuurders hun formele goedkeuring geven aan de opgeleverde RGS-producten. Naast de specifieke doelgroepen – en vanzelfsprekend de bestuurders en leden van het breed expertoverleg - zullen ook vertegenwoordigers van de vakpers worden uitgenodigd. Het RGS zal tijdens de conferentie “tastbaar”, in termen van presentabel, moeten zijn o.a. door middel van demonstraties, verzorgd door bij het breed expertoverleg betrokken organisaties. Voorts zal tijdens de conferentie de tijdelijke werkorganisatie RGS worden gepresenteerd.

De vooraankondiging voor deze bijeenkomst zal tevens het signaal zijn voor het vrij beschikbaar zijn van het RGS, tot dat moment is het RGS een intern document. Overwogen wordt om de aankondiging voor de conferentie te combineren met een persbericht.